
CENOVÝ VĚSTNÍK

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 6

V Praze dne 22. července 2025

Ročník LIII.

OBSAH:

1. Cenový výměr Ministerstva financí č. 03/2025 – Služby pohřební..... 2
-

V Praze dne 15. 7. 2025
Čj. MF-18930/2025/2601-1

Cenový výměr Ministerstva financí č. 03/2025

Ministerstvo financí jako příslušný cenový orgán na základě § 18j odst. 1 a § 18k odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává na základě § 18j odst. 1 a § 18k odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 3 zákona o cenách formou opatření obecné povahy cenový výměr, kterým stanovuje rozsah a podmínky, za kterých může obec a kraj cenovým výměrem regulovat cenu zboží.

PŘEDMĚT REGULACE

Služby pohřební

Pro účely regulace cen se za služby pohřební považují činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků, jejich pohřbením a přepravou, včetně souvisejících služeb krematorií, ve smyslu zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“), a dále včetně služeb pohřebních, které zajišťuje obec podle § 5 zákona o pohřebnictví.

Regulace platí pro všechny prodávající a kupující (fyzické i právnické osoby) tohoto zboží.

ZPŮSOB REGULACE

Kraj a obec může stanovit maximální ceny pro předmět regulace při splnění podmínky dle § 3 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže.

V případě služeb pohřebních, které zajišťuje obec podle § 5 zákona o pohřebnictví, je dále možné stanovit maximální ceny i při splnění podmínky dle § 3 odst. 2 písm. d) zákona o cenách, vyžaduje-li to veřejný zájem spočívající v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů.

ÚČINNOST

Tento cenový výměr nabývá účinnosti 1. ledna 2026.

ODŮVODNĚNÍ

Působnost k cenové regulaci

Podle § 3 odst. 3 zákona o cenách příslušný cenový orgán stanoví cenovým výměrem ve formě opatření obecné povahy zboží podléhající regulaci cen, uplatněný způsob a podmínky regulace cen, úředně stanovené ceny, pravidla a postupy pro stanovení těchto cen a jejich změn.

Podle § 18j odst. 1 zákona o cenách kraj v rozsahu a za podmínek stanovených v cenovém výměru Ministerstva financí může cenovým výměrem stanovit pevné nebo maximální ceny zboží, pokud nejsou stanoveny Ministerstvem financí.

Podle § 18k odst. 1 zákona o cenách obec v rozsahu a za podmínek stanovených v cenovém výměru Ministerstva financí může cenovým výměrem stanovit pevné nebo maximální ceny zboží, pokud nejsou stanoveny Ministerstvem financí.

Podle § 18k odst. 3 zákona o cenách, stanoví-li cenu téhož zboží kraj i obec, platí na území obce regulace cen stanovená krajem.

Vzhledem k výše uvedenému proto může kraj nebo obec cenu určitého zboží regulovat pouze tehdy, je-li toto zboží uvedeno v příslušném cenovém výměru Ministerstva financí, a to pouze v rozsahu a za podmínek vymezených tímto cenovým výměrem.

Regulované zboží a popis trhu

Pro účely regulace cen se za služby pohřební považují činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků, jejich pohřbením a přepravou, včetně souvisejících služeb krematorií, ve smyslu zákona o pohřebnictví, a dále včetně služeb pohřebních, které zajišťuje obec podle § 5 zákona o pohřebnictví.

Zákon o cenách stanovuje v § 3 odst. 2 podmínky, při jejichž naplnění může být určité zboží ze strany příslušných cenových orgánů cenově regulováno. Nutnou podmínkou pro cenovou regulaci určitého zboží je splnění alespoň jedné z nich.

Služby pohřební mohou být cenově regulovány z důvodu možného ohrožení trhu účinky omezení hospodářské soutěže. Toto ohrožení spočívá v existenci informační asymetrie mezi prodávajícím a kupujícím. Běžný kupující na trhu služby pohřební zpravidla poptává v bezprostřední časové návaznosti na úmrtí blízké osoby, kdy s ohledem na jeho aktuální psychické rozpoložení obvykle nečiní souběžně více poptávek u různých prodávajících, aby z nich mohl následně vybrat cenově nejvýhodnější nabídku. Mnohdy navíc tento kupující služby pohřební poptává v místě, kde sám nežije, a nemá tak ani přehled o tom, kdo všechno v dané lokalitě pohřební služby nabízí. S ohledem na tyto okolnosti nemá kupující zpravidla možnost předem získat relevantní informace o poskytované službě, o její kvalitě, často není s to ani určit přiměřenost nabízené ceny a nemá rozumnou šanci srovnat tuto cenu s cenami nabízenými jinými poskytovateli pohřebních služeb.

V případě služeb pohřebních, které zajišťuje obec podle § 5 zákona o pohřebnictví (tzv. sociální pohřby), je cenová regulace možná rovněž z důvodu existence veřejného zájmu spočívajícího v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných

veřejných rozpočtů. Obec má v určitých případech, které jsou uvedeny v § 5 odst. 1 zákona o pohřebnictví, povinnost zajistit pohřbení zemřelého slušným způsobem podle místních zvyklostí. Tento pohřeb je hrazen z rozpočtu obce. Obec, která v takovém případě pohřbení zajistila, následně přihlásí svoji pohledávku z titulu účelně vynaložených nákladů na slušné pohřbení podle místních zvyklostí do pasiv pozůstalosti. Bylo-li řízení o pozůstalosti zastaveno, nebo nebyla-li k němu dána pravomoc českých soudů, uplatní obec náhradu těchto nákladů u Ministerstva pro místní rozvoj. V konečném důsledku jsou tedy náklady spojené se sociálními pohřby obcím ve velké části případů kompenzovány ze státního rozpočtu. Je zde tedy veřejný zájem, aby cena za tyto služby nebyla ani příliš nízká, a umožňovala tak poskytnutí služby ze strany prodávajícího s přiměřeným ziskem, ani příliš vysoká, kde by místní provozovatelé pohřebních služeb případně zneužívali svého postavení a účtovali obci za poskytnutí těchto služeb částky, které by neměly své ekonomické opodstatnění.

Způsob regulace

Ministerstvo financí umožňuje obcím a krajům regulovat ceny v přenesené působnosti. Tím umožňuje zohlednit konkrétní situaci v konkrétních obcích nebo krajích.

U pohřebních služeb Ministerstvo financí umožňuje regulaci formou maximálních cen, neboť v případě služeb pohřebních existuje potenciálně výhodnější hospodářské postavení pouze na straně nabídky. V případě tzv. sociálních pohřbů pak z důvodu existence veřejného zájmu na udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů.

Maximální ceny nastavují maximální limit, který nelze překročit. Maximální ceny jsou zvoleny také proto, že umožňují poskytovat služby i za nižší ceny.

Výše regulovaných cen

Maximální ceny by měly umožňovat pokrýt ekonomicky oprávněné náklady související se službou a přiměřený zisk.

Zhodnocení oprávněnosti cenové regulace

Zavedenou cenovou regulací se vytvářejí podmínky pro efektivní fungování trhu v oblasti pohřebních služeb, kde by prodávající mohl mít výhodnější hospodářské postavení, a zároveň tím není dotčena možnost podnikat a dosahovat přiměřeného zisku v tomto odvětví podnikání.

Z hlediska vhodnosti je možnost cenové regulace v přenesené působnosti obcí nebo krajů nejlepším prostředkem, neboť právě obec nebo kraj, na jejichž území je specifická služba poskytována, zná specifické podmínky provozování podnikání v dané oblasti, včetně četnosti využívání služeb a podobně. Stanovením maximálních cen také neomezuje regulované subjekty poskytovat služby za nižší ceny. V případě správně určené výše maximální ceny také cenová regulace neomezuje právo na podnikání a pokrytí nákladů i dosahování přiměřeného zisku z podnikatelské činnosti. Uvedeným způsobem cenové regulace dochází k šetrnému zásahu do podnikání v této oblasti, ale je zachována zásada, že podnikání je soustavná činnost prováděná za účelem dosažení zisku. Cenová regulace umožňuje

podnikatelům dosahování přiměřeného zisku a zároveň chrání kupující před nepřiměřeným požadavkem ohledně výše ceny. Cenová regulace vytváří podmínky pro vyvážení postavení na trhu mezi kupujícími a prodávajícími.

Pokud jde o posouzení potřebnosti cenové regulace, zvolená cenová regulace, kdy Ministerstvo financí přenáší svou působnost k cenové regulaci na obce a kraje, a právě pouze ty obce a kraje, na jejichž území je regulace potřebná, minimalizuje možný neoprávněný zásah do základních práv dotčených subjektů. Nadto i samotná cenová regulace obcí nebo krajem je vydávána opatřením obecné povahy a jako taková musí být odůvodněná ve všech ohledech.

Legitimním cílem cenové regulace služeb pohřebních je v souladu se zákonem o cenách omezení možnosti zneužití výhodnějšího hospodářského postavení poskytovatele služeb za účelem získání nepřiměřeného majetkového prospěchu. Regulace položky služby pohřební nemá negativní sociální dopad (například na sociálně slabší občany), dopady na spotřebitele (na ceny, kvalitu a dostupnost zboží a služeb atd.).

Na základě výše uvedeného platí, že cenová regulace služeb pohřebních odpovídá nárokům plynoucím z principu právního státu a naplňuje požadavky vyplývající z testu proporcionality.

POUČENÍ

Proti tomuto cenovému výměru nelze podle ustanovení § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

Ing. Zbyněk Stanjura v. r.
ministr financí

Otisk úředního razítka

